

Силабус курсу
Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності та обліку

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

Дні занять: згідно розкладу

Консультації: вівторок 14.00, ауд. 312

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., доц. **Пилявець Віктор Миколайович**

Контактна інформація

viktorpilavets@gmail.com, +380975989817

Опис дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності та обліку» є вивчення системи законодавчих актів, що регулюють питання обліку і оподаткування підприємницької діяльності; набуття досвіду використання нормативно-правової бази для формування достовірної обліково-економічної інформації про підприємницьку діяльність та використання її у практичній роботі

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/-	Тема 1. Поняття підприємницької діяльності в Україні	Знання поняття, суб'єкти, принципи та умови здійснення підприємницької діяльності. Чинники розвитку підприємницької діяльності в Україні. Організаційно-правові форми та види підприємницької діяльності. Поняття про державне регулювання підприємницької діяльності. Діяльність державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва. Діяльність Антимонопольного комітету України. Конкурентна політика у сфері рекламної діяльності. Знання основних нормативних документів, що регулюють підприємницьку діяльність. Господарський кодекс України	Питання для обговорення
4/2	Тема 2. Державне регулювання обліку	Поняття про рівні державного регулювання обліку підприємницької діяльності. Характеристика основних нормативних документів, що регулюють	Питання для обговорення, тести

	підприємницької діяльності в Україні	систему обліку. Загальна характеристика системи нормативно-правового забезпечення обліку підприємницької діяльності. ЗУ «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність», Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Міжнародні стандарти обліку, Податковий кодекс України.	
4/2	Тема 3. Процедура відображення в обліку створення та первинної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності	Поняття про порядок державної реєстрації спд: облікове відображення реєстрації підприємства, формування зареєстрованого капіталу. Облікова політика підприємства: визначення, сфера дії, нормативне забезпечення. Поняття ліцензування: об'єкти, суб'єкти, законодавче регулювання, відображення в обліку інформації про держ. реєстрацію	Питання для обговорення, тести
4/4	Тема 4. Правове регулювання обліку за видами діяльності	Знання відображення в обліку основної діяльності за процесами: постачання, виробництва і збуту. Поняття угод, договорів, характеристика окремих видів господарських договорів. Правове регулювання договірних відносин: матеріальна відповідальність, представництво, довіреність, відображення в обліку. Нормативне забезпечення обліку виробничої діяльності: відображення та методика обліку витрат виробництва. Реалізація готової продукції, методика визначення та облік доходів від реалізації Знання про передумови та перспективи здійснення фінансової діяльності. Облік договорів про спільну діяльність. Створення і діяльність промислово-фінансових груп: нормативне забезпечення діяльності та ведення обліку.	Питання для обговорення, тести
4/2	Тема 5. Правове регулювання обліку зовнішньоекономічної діяльності	Поняття про сферу дії норм Митного кодексу, Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», Закону України «Про державну фінансову підтримку експортної діяльності». Поняття про облік ліцензування та квотування в зовнішньоекономічній діяльності. Відображення в обліку експортно-імпортних операцій, нормативне забезпечення. Поняття зовнішньоекономічного договору, правила та особливості його укладання. Загальна характеристика Міжнародних комерційних термінів (ІНКОТЕРМС).	Питання для обговорення, тести
4/2	Тема 6. Регулювання обліку спірних	Поняття про відображення в обліку гарантійних зобов'язань. Порядок облікового відображення неустойки, застави, поруки, завдатку,	Питання для обговорення, Задачі

	питань між суб'єктами підприємницької діяльності	гарантії, притримання, факторингу, форфейтингу. Знання порядку вирішення спірних питань у судових установах: підготовка облікової документації. Відображення в обліку майна, що знаходиться під арештом до вирішення спірних питань. Відповідальність сторін за вчинення злочинів у сфері підприємницької діяльності.	
4/2	Тема 7. Нормативно-правове регулювання обліку ліквідації та банкрутства	Знання порядку обліку ліквідації підприємницької діяльності: передумови, нормативне забезпечення. Регулювання та відображення в системі обліку відновлення платоспроможності або банкрутства. Поняття банкрутства, учасники провадження у справі про банкрутство. Наслідки визнання боржника банкрутом. Визначення черговості задоволення претензій кредиторів та відображення в обліку.	

Літературні джерела

1. Бухгалтерський облік за національними стандартами: практ. посіб., нормативне забезпечення / уклад. Я. Д. Крупка [та ін.]. – Т. : Економічна думка, 2000. – 236 с.
2. Нормативно-методичне забезпечення бухгалтерського обліку в умовах застосування міжнародних стандартів фінансової звітності . - К. : ДННУ «Акад. фін. управління», 2013. – 294 с.
3. Бухгалтерський облік. Хрестоматія : збірник систематизованого законодавства. / укл. І. О. Назарбаєва, Н. М. Тарасова; засн. ПрАТ «Бліц-Інформ». Вид. 5, перероб. і доп. К.: Бліц-інформ, 2014. 192 с.
4. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник з виконання практичних завдань/ За редакцією І.І. Сахарцевої. – К.: Кондор, 2009.- 556 с.
5. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: нормативно – правові документи Коментар: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури , 2009 . – 656 с .
6. Гура Н.О. Облік видів економічної діяльності : К.: Знання, 2011. 541 с.
7. Гудзь Н.В. Бухгалтерський облік: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2015. 424 с.
8. Задорожний З.В., Ковальчук Є.К. Панасюк В.М, Облік в галузях економіки: К. : «Хай-Тек Прес», 2011. 360 с
9. Задорожний З. В., Гугул Г. І., Омецінська І. Я. Податковий облік : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 288 с.
10. Кузів М.С., Михайлишин Н.П., Гудзь Н.П. Облік в галузях промисловості: навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2013. 315 с.
11. Ляхович Г.І., Зарудна Н.Я., Кундеус О.М. Облік і правове-забезпечення господарських процесів: навч. пос. Тернопіль : КРОК, 2017. 343с.
12. Конспект лекцій з курсу «Облік та правове забезпечення господарських процесів підприємства» / Н. Я. Зарудна, О. М. Кундеус. Тернопіль, 2018. 104 с.
13. Мачуський В. В. Правове забезпечення підприємницької діяльності: Курс лекцій. – К.: КНЕУ, 2002. – 348 с.
14. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. Основи підприємництва: Підручник. під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с.
15. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.

16. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. К.: «Алерта». 2014. 1080с.

17. Хом'як Р.Л., Лемешківський В.І. Бухгалтерський облік в Україні. – 5-те вид.- Львів: ІНТЕЛЕКТ, 2011. 1088с.

18. Саніахметова Н. О. Підприємницьке право: Навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. 5.вид. К.: А.С.К., 2015. 700 с.

19. Синицина Г.А., Рачкован О.Д. Основи бізнесу та підприємницької діяльності : конспект лекцій / Г.А. Синицина, О.Д. Рачкован. – Харків : ХДУХТ, 2019. – 93 с

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедайннів та перескладання:** Складання модулів відбувається згідно встановленого графіка та діючої в університеті модульної системи оцінювання знань студентів. Перескладання модулів - з дозволу декана факультету за наявності поважних причин (тимчасової непрацездатності, відрядження для участі в конкурсах, конференціях тощо).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (тимчасова непрацездатність, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100 - бальною шкалою) з дисципліни «Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності та обліку» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (Ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПіЗ)	Заліковий модуль 4 (іспит)	Разом
20%	20 %	20 %	40 %	100%
1. Усне опитування на заняттях: 3 теми по 10 балів - тах 30 балів. 2. Письмова робота – тах 70 балів.	1. Усне опитування на заняттях: 4 теми по 10 балів - тах 40 балів. 2. Письмова робота – тах 60 балів.	1. Захист КПіЗ – тах 80 балів. 3. Участь у тренінгах - тах 20 балів.	1. Тестові завдання (20 тестів по 2 бали за тест) – тах 40 балів. 2. Завдання 1 – тах 30 балів. 3. Завдання 2 – тах 30 балів.	

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	B (задовільно)

60-64		Е (достатньо)
35-59	незадовільно	РХ (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		Р (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)